

**RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
4 IR 8 KLASĖS MOKINIŲ 2015 M. MOKYMOSI PASIEKIMŲ
VERTINIMO PANAUDOJANT PROJEKTE PARENGTUS
STANDARTIZUOTUS VERTINIMO ĮRANKIUS**

A T A S K A I T A

ĮVADAS

Raseinių rajono savivaldybė vadovaujasi nuostata, jog visų mokinių mokymosi pasiekimai yra svarbūs, todėl kiekvieno mokinio pažangos stebėjimas ir planavimas turi būti atliekamas remiantis objektyviais mokymosi pasiekimų duomenimis. Norint įsivertinti visų rajono mokinių mokymosi pasiekimus, buvo nutarta dalyvauti šalies lygmeniu vykdomame projekte, taikant standartizuotus vertinimo įrankius (standartizuotus testus, toliau – ST), ir Savivaldybė su Nacionaliniu egzaminų centru 2015 m. kovo mėn. pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Pagal šią sutartį visų Savivaldybės 4 ir 8 klasių mokinių pasiekimams įvertinti buvo vykdomi standartizuoti testai: skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo), matematikos ir pasaulio pažinimo – 4 klasei; skaitymo (teksto suvokimo) ir rašymo (teksto kūrimo), matematikos, gamtos mokslų ir socialinių mokslų – 8 klasei. Dėl mokinių dalyvavimo pildant mokiniams skirtą klausimyną buvo tartasi su mokinių tėvais.

Nacionalinis egzaminų centras parengė duomenų ataskaitas kiekvienai mokyklai, kiekvienai klasei ir kiekvienam mokiniui įvairiais pjūviais (pagal pasiekimų lygius, mokyklų tipus, kognityvinius gebėjimus, t. y. mąstymo gebėjimus, dalykines ir veiklos sritis, užduočių sunkumo ir kt.) pagal sutartyje numatytus įsipareigojimus. Kiekvienam standartizuotus testus atlikusiam mokiniui buvo parengta individuali lyginamoji ataskaita apie jo atliktų ST rezultatus: 4 arba 8 klasės mokinio pasiektą kalbos (atskirai skaitymo ir rašymo), matematikos, 4 klasės mokinio pasiektą pasaulio pažinimo ar 8 klasės mokinio pasiektą gamtos mokslų ir socialinių mokslų mokymosi pasiekimų lygį. Mokiniui skirtoje individualioje ataskaitoje taip pat buvo pateikti duomenys apie mokinio pasiekimus pagal atskiras testuojamų dalykų arba kognityvinių gebėjimų sritis bei kaip pagal mokymosi pasiekimų lygius pasiskirsto mokyklos ir klasės, kurioje jis mokosi, ir šalies bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai.

Kadangi viso šio projekto tikslas yra padėti išsiaiškinti konkrečius mokymosi sunkumus ir problemas, kurias galima įveikti mokiniams, mokytojams ir mokykloms suteikiant tinkamą pagalbą, t. y. gautus

duomenis naudoti ugdymo kokybei gerinti kiekvienam mokiniui, kiekvienoje mokykloje ir visoje Savivaldybėje, mokinio, kaip asmens, duomenys yra konfidencialūs, t. y. viešai neaptariami. Savivaldybė skelbia tik apibendrintus duomenis.

1. RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKYKLŲ MOKINIŲ SKAIČIUS 4 IR 8 KLASĖSE

	Mokyklos pavadinimas	4 klasė	8 klasė
1	Raseinių r. Ariogalos gimnazija	39	44
2	Raseinių r. Betygalos Maironio gimnazija	-	23
3	Raseinių r. Girkalnio pagrindinė mokykla	15	14
4	Raseinių r. Gylių mokykla-daugiafunkcis centras	10	11
5	Raseinių r. Ilgižių mokykla-daugiafunkcis centras	11	8
6	Raseinių r. Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazija	22	17
7	Raseinių r. Paupio mokykla-daugiafunkcis centras	6	-
8	Raseinių r. Šiluvos gimnazija	14	17
9	Raseinių r. Viduklės Simono Stanevičiaus gimnazija	27	38
10	Raseinių r. Žaiginio Pranciškaus Šivickio mokykla-daugiafunkcis centras	16	15
11	Raseinių Šaltinio progimnazija	63	92
12	Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinė mokykla	99	92

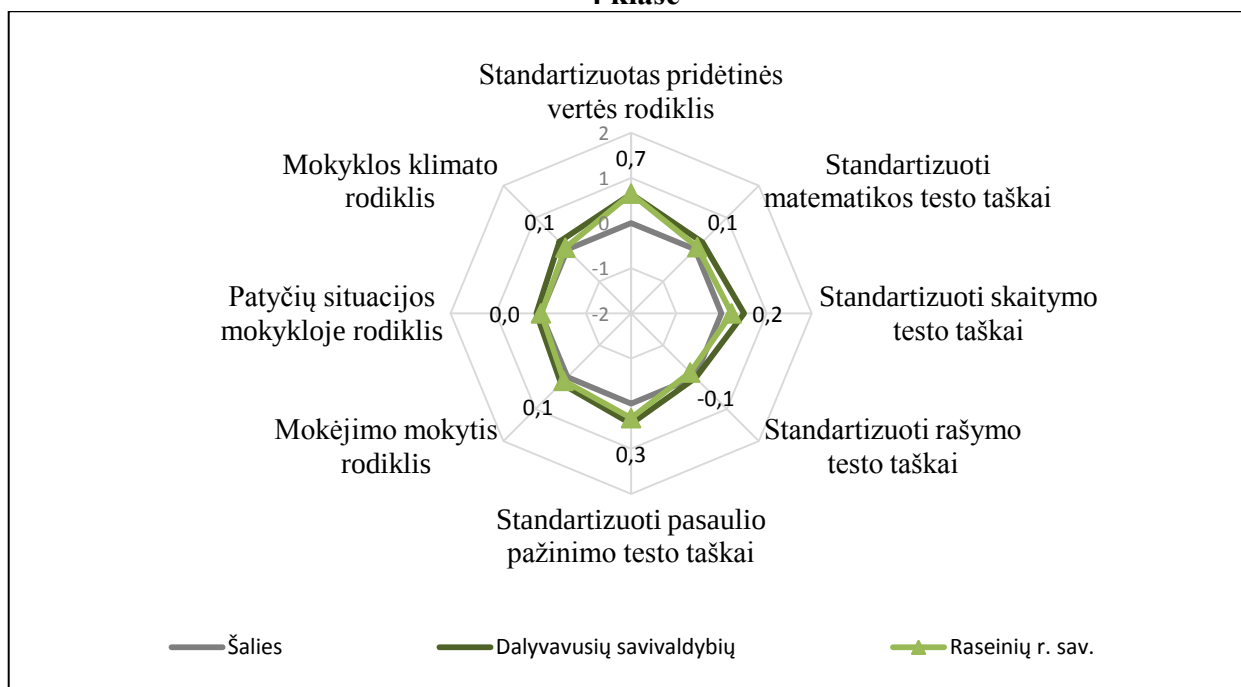
2. LYGINAMIEJI 4 IR 8 KLASĖS MOKINIŲ ST IR MOKINIŲ KLAUSIMYNŲ REZULTATAI

Voratinklinėse diagramose vaizdžiai pateikiami apibendrinti duomenys apie įvairių standartizuotų testų rezultatus, sukuriamą pridėtinę vertę bei įvairius rodiklius, apskaičiuotus remiantis mokinio klausimyno atsakymais (mokėjimo mokytis rodiklis, mokyklos klimato rodiklis ir pan.). Diagramose naudojama vieninga standartizuotų taškų skalė, kuri leidžia palyginti rodiklius vienus su kitais. Rodikliai perskaičiuoti į standartizuotus taškus taip, kad šalies vidurkis visuomet bus nulis, o standartinis nuokrypis – vienetas. Jei rodiklio reikšmė mažesnė už nulį (grafiko linijos patenka į grafiko vidų), tai parodo, kad mokiniams toje srityje sekasi prasčiau nei šalies mastu, jei reikšmė didesnė už nulį (grafiko linijos yra grafiko, žyminčios šalies vidurkį, išorėje) – geriau.

Diagramose lyginami:

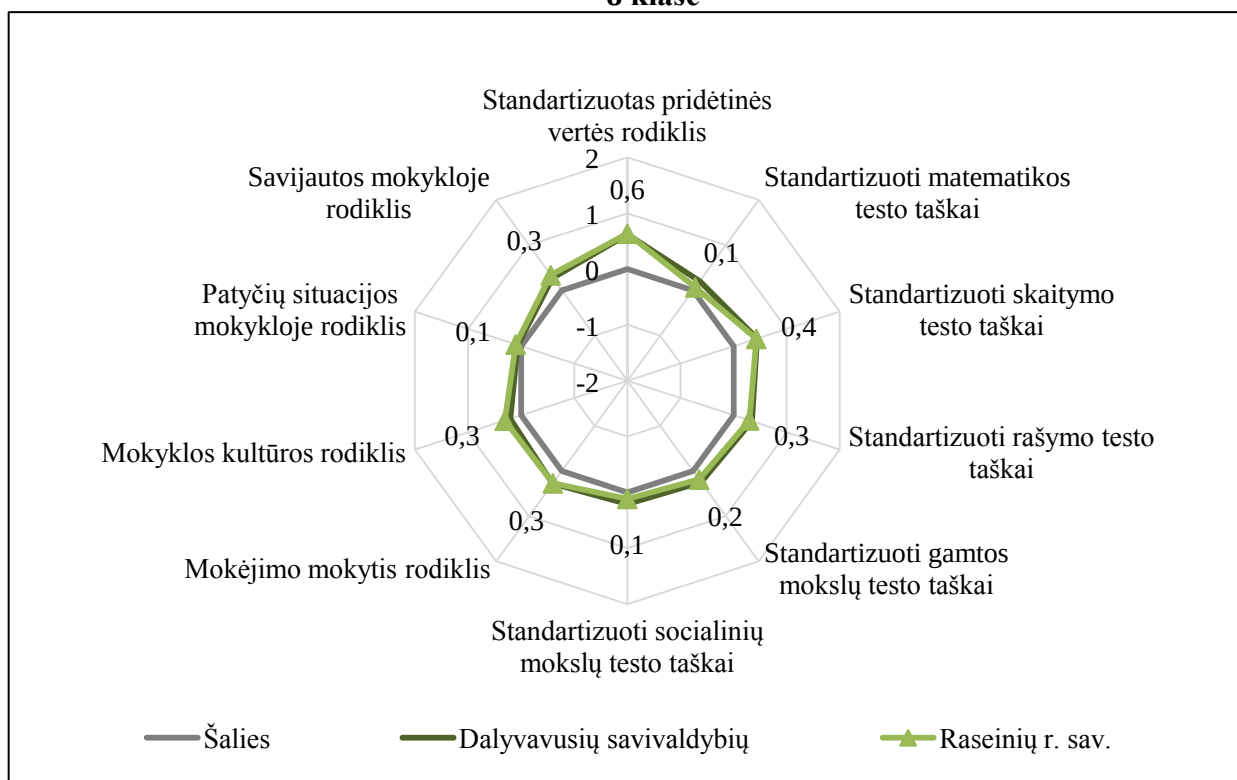
- Raseinių rajono savivaldybės mokinių rezultatai (diagramose nurodytas Raseinių rajono savivaldybės pavadinimas);
- 2014 metų Nacionaliniame mokinių pasiekimų tyrime dalyvavusių mokinių rezultatai (diagramose – šalies);
- Apibendrinti visų 42-jų savivaldybių, 2015 m. pasinaudojusių standartizuotais vertinimo įrankiais, rezultatai (diagramose – dalyvavusių savivaldybių).

4 klasė

Šis grafikas rodo, kad Savivaldybės mokyklų ketvirtų klasių mokinių pasaulio pažinimo (+0,3), skaitymo (+0,2) ir matematikos (+0,1) standartizuoti taškai yra aukštesni už šalies vidurkį, aukštas pridėtinės vertės rodiklis (+0,7) rodo, kad mokyklų indėlis, palyginus su mokinio iš namų atsineštomis galimybėmis, yra gana rezultatyvus. Ketvirtų klasių mokyklos klimato ir mokėjimo mokytis rodikliai taip pat aukštesni už šalies rodiklius. Patyčių situacijos ketvirtos klasės mokinių rodiklis sutampa su šalies rodikliu. Ketvirtų klasių rašymo (-0,1) standartizuoti taškai yra žemesni už šalies vidurkį.

8 klasė

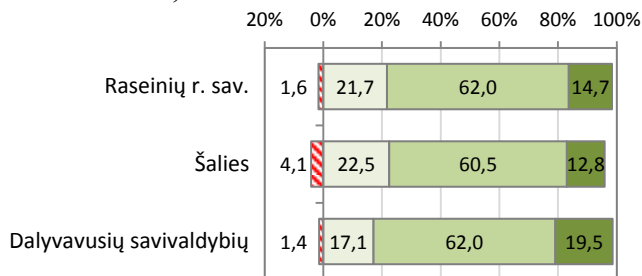

Visų aštuntų klasių mokinių testuotų dalykų (skaitymo +0,4, rašymo +0,3, gamtos mokslų +0,2, matematikos ir socialinių mokslų – po +0,1) rezultatai yra aukštesni už šalies vidurkį, pridėtinės vertės rodiklis (+0,6) taip pat - geras. Aštuntų klasių mokinių savijautos, mokyklos kultūros ir mokėjimo mokytis (visi – po +0,3) rodikliai taip pat aukštesni už šalies rodiklius. Patyčių situacijos mokinių rodiklis (+0,1) – geresnis už šalies vidurkį. Nors rezultatų vidurkiai yra geresni už šalies vidurkius, tačiau kai kuriose mokyklose jie yra žemi, t. y. taisytini iš esmės.

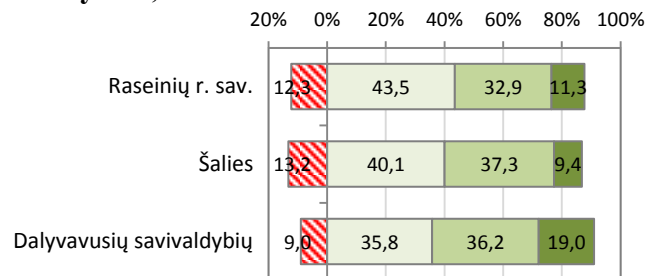
3. APIBENDRINTI LYGINAMIEJI 4 IR 8 KLASĖS MOKINIŲ ST REZULTATAI PAGAL MOKYMOSI PASIEKIMŲ LYGIUS

3.1. MOKINIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL MOKYMOSI PASIEKIMŲ LYGIUS (PROC.)

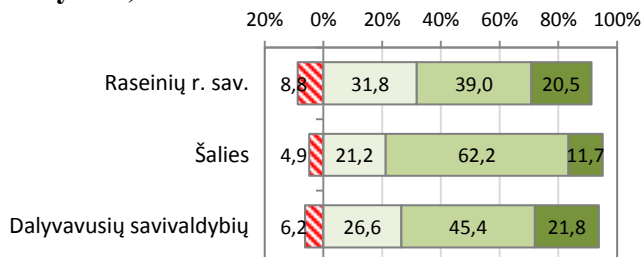
Matematika, 4 klasė

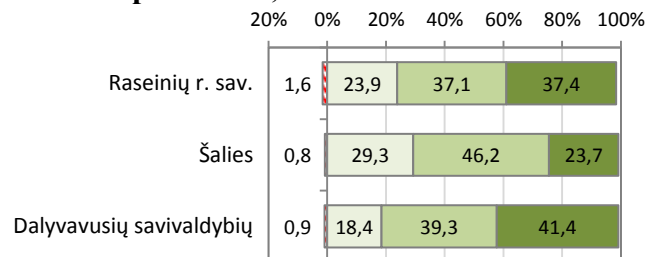
Skaitymas, 4 klasė

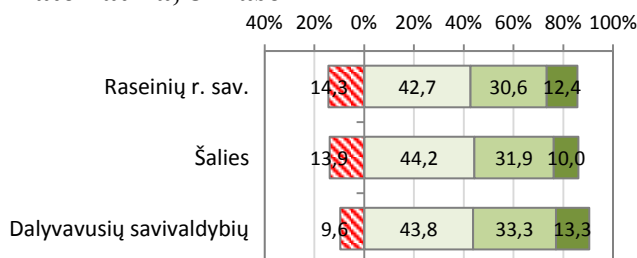
Rašymas, 4 klasė

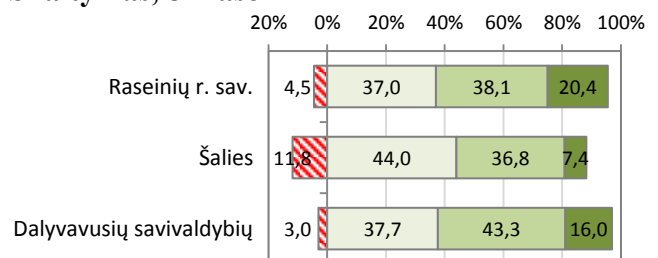
Pasaulio pažinimas, 4 klasė

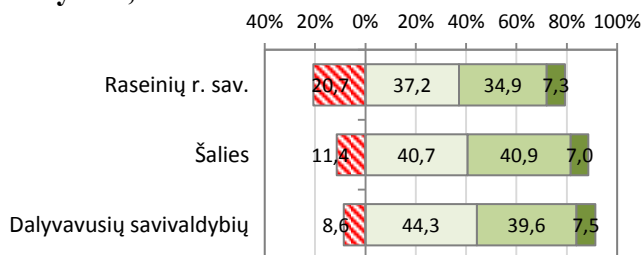
Matematika, 8 klasė

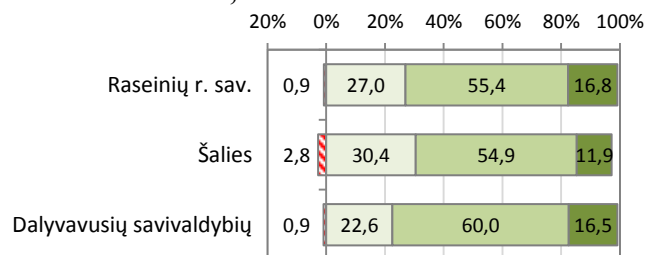
Skaitymas, 8 klasė

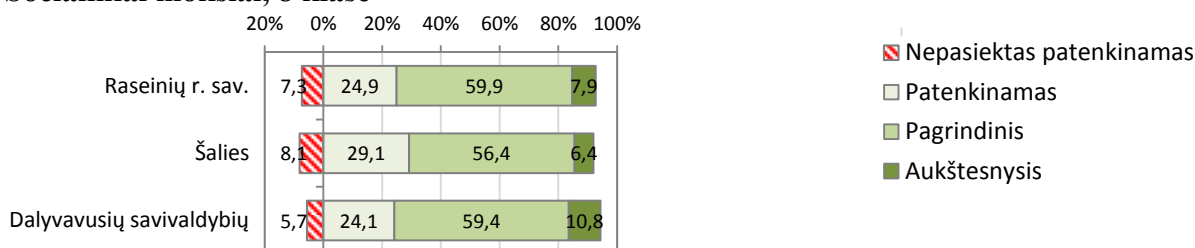
Rašymas, 8 klasė

Gamtos mokslai, 8 klasė

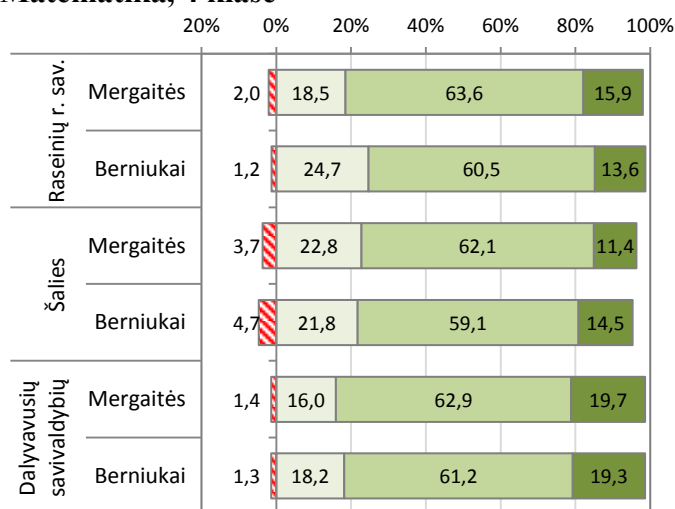
Socialiniai mokslai, 8 klasė

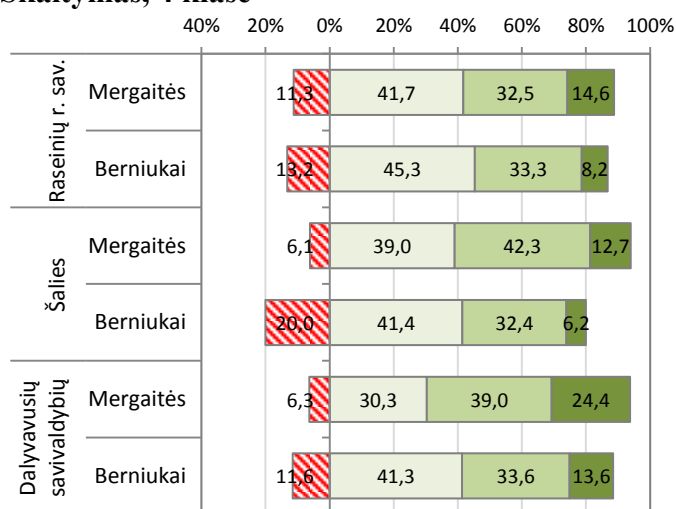
Pasiekimų lygiai yra: patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis. Jei nepasiektas patenkinamas lygis, jis grafike pateikiamas raudona spalva. Pavyzdžiui, **4 klasės matematikos** patenkinamo lygio nepasiekė 1,6 % rajono ketvirtokų, o šalyje tokių ketvirtokų yra 4,1 %. Patenkinamo lygio rezultatus pasiekė 21,7 % rajono mokinių, o šalyje tokių mokinių yra 22,5 %. Pagrindinio ir aukštesniojo lygio mokinių rezultatų rajone yra daugiau nei šalyje, atitinkamai: 62,0 ir 60,5 % bei 14,7 ir 12,8 %. Tai rodo, kad rajono 4 klasės mokinių žinios yra geresnės už šalies ketvirtokų žinias. **8 klasės rašymo** patenkinamo lygio nepasiekė 20,7 % rajono mokinių, o šalyje tokių mokinių yra žymiai mažiau, tik - 11,4 %. Mokyklose būtina atkreipti dėmesį į aštuntokų raštingumo įgūdžių gerinimą.

3.2. MOKINIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL MOKYMOSI PASIEKIMŲ LYGIUS IR LYTĮ (PROC.)

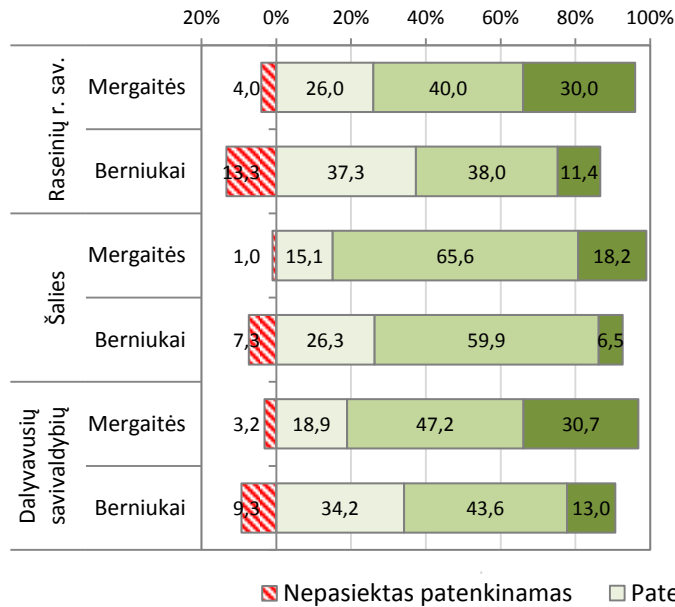
Matematika, 4 klasė

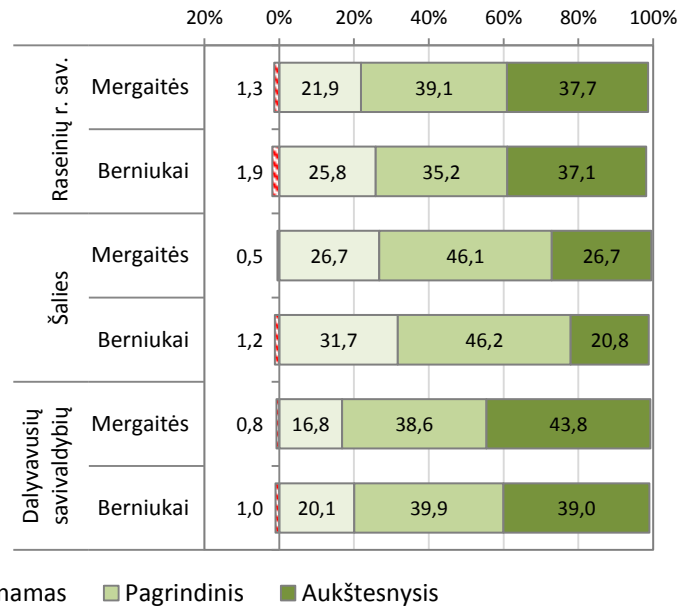
Skaitymas, 4 klasė

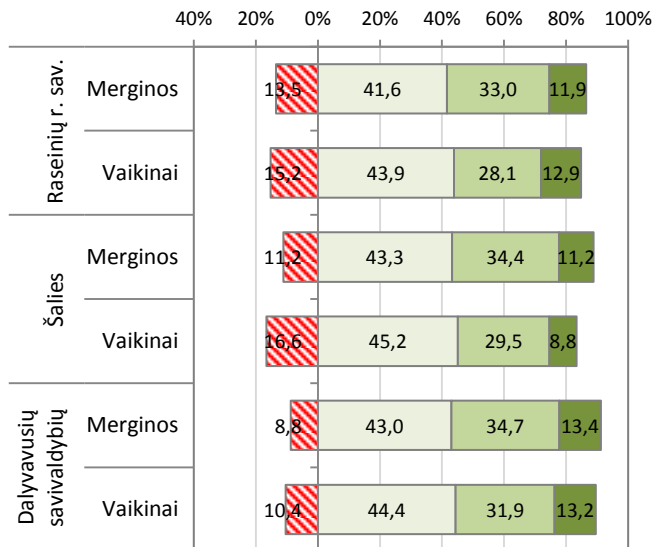
Rašymas, 4 klasė

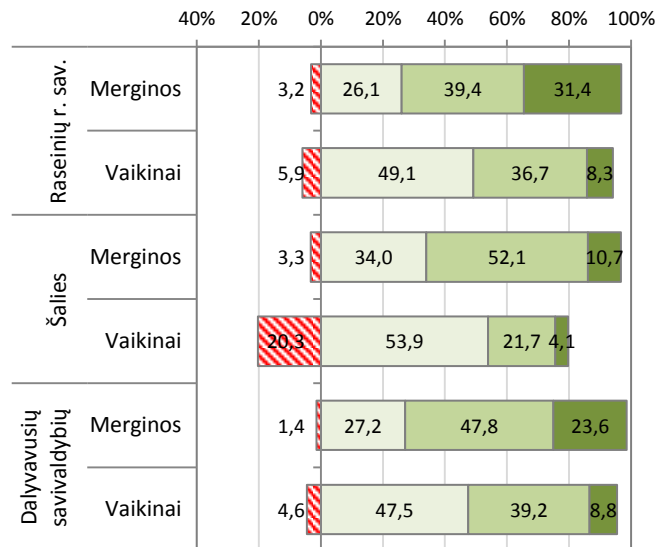
Pasaulio pažinimas, 4 klasė

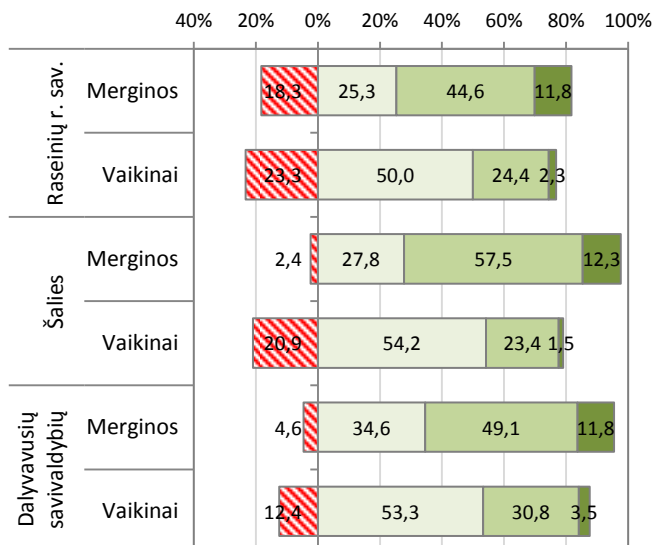
Matematika, 8 klasė

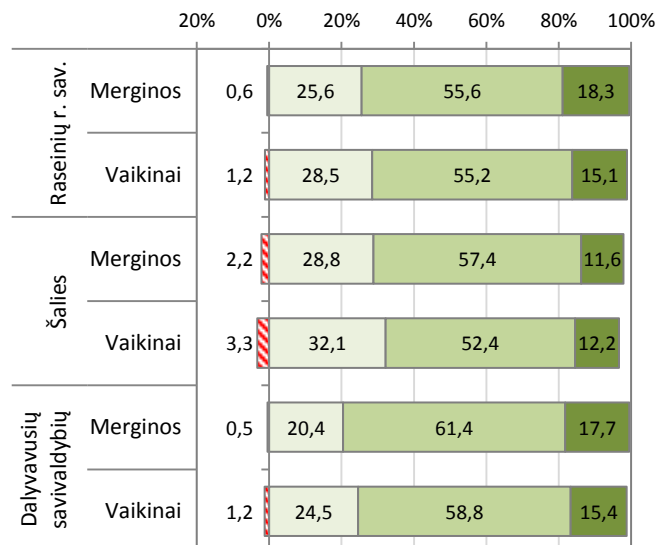
Skaitymas, 8 klasė

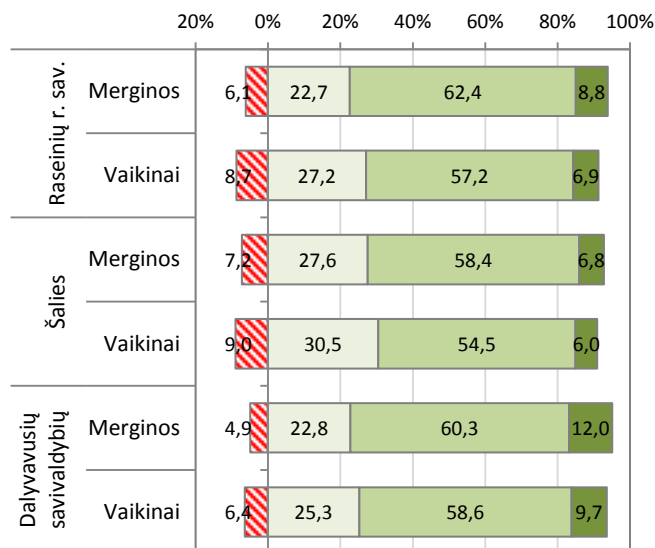
Rašymas, 8 klasė

Gamtos mokslai, 8 klasė

Socialiniai mokslai, 8 klasė

■ Nepasiektas patenkinamas

■ Patenkinamas

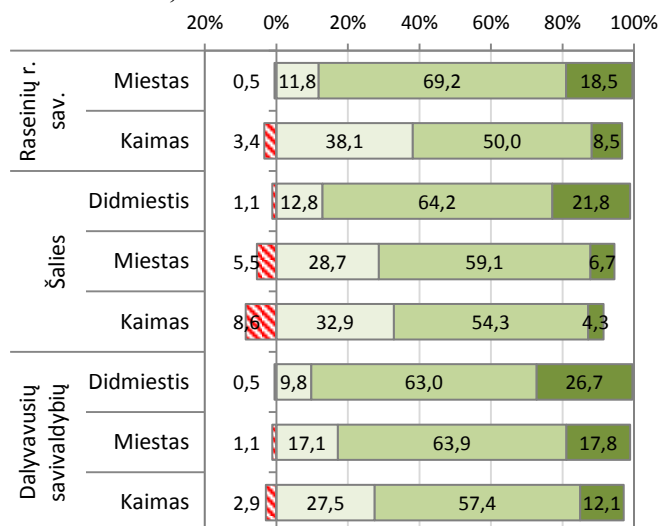
■ Pagrindinis

■ Aukštesnysis

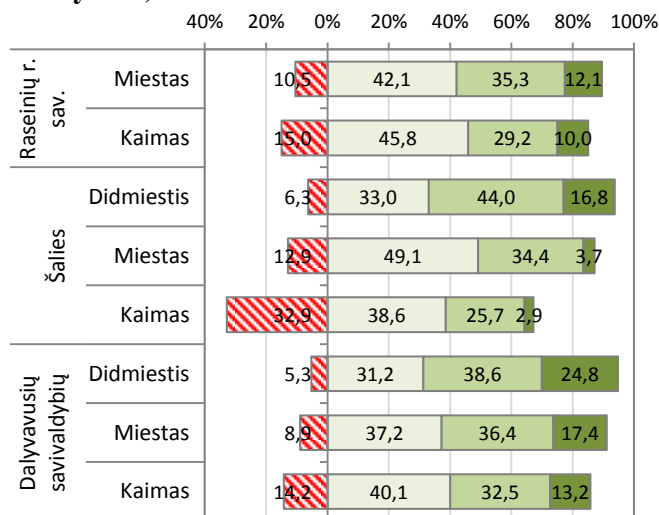
Pavyzdžiui, rajono 4 klasės mokinių skaitymo aukštesniojo pasiekimo lygio mergaičių yra 14,6 % (šalies – 12,7 %), o berniukų tik - 8,2 % (šalies – 6,2 %). Didesnis dėmesys turi būti skiriamas berniukų skaitymo įgūdžiams gerinti.

3.3. MOKINIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL MOKYMOSI PASIEKIMŲ LYGIUS IR VIETOVĖS, KURIOJE YRA MOKYKLA, URBANIZACIJOS LYGĮ (PROC.)

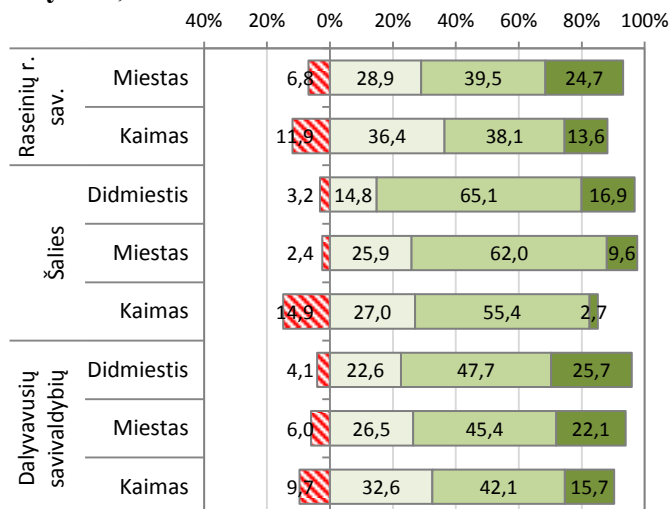
Matematika, 4 klasė

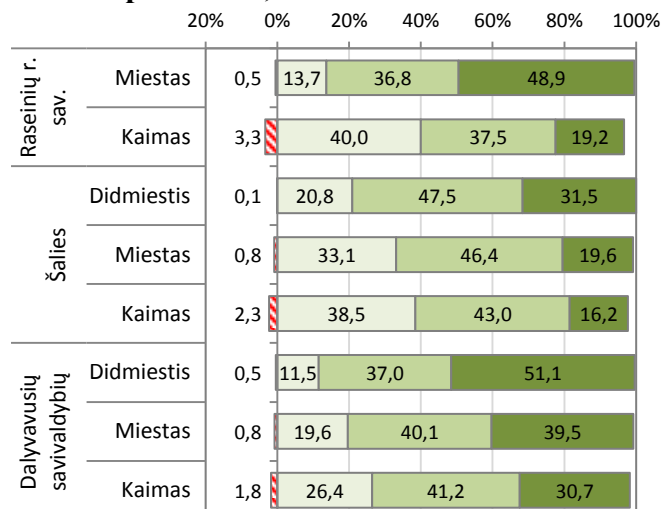
Skaitymas, 4 klasė

Rašymas, 4 klasė

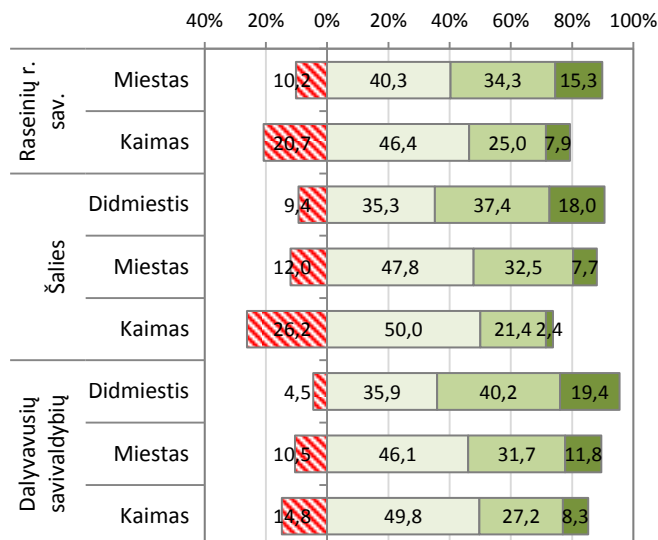

Pasaulio pažinimas, 4 klasė

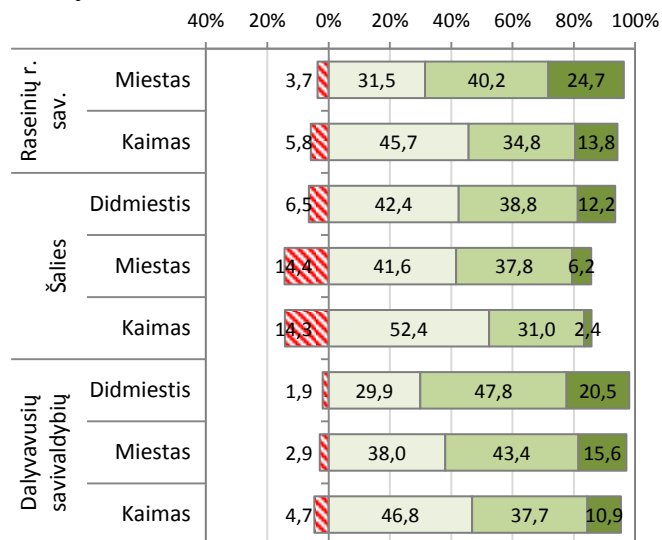

▨ Nepasiektas patenkinamas
 ▨ Patenkinamas
 ▨ Pagrindinis
 ▨ Aukštesnysis

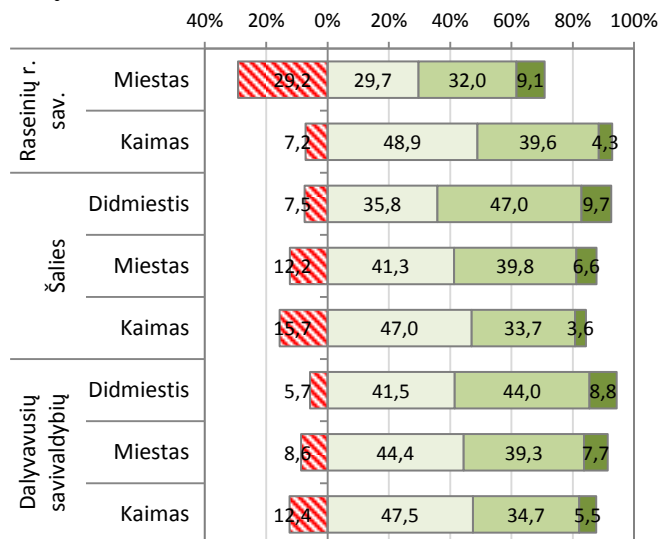
Matematika, 8 klasė

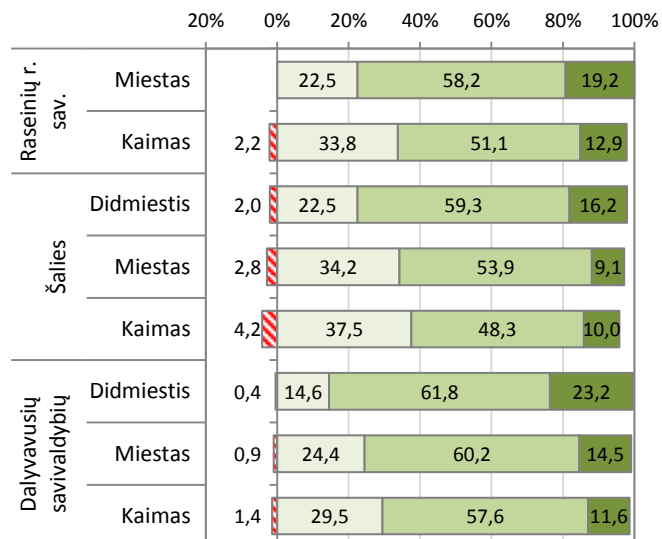
Skaitymas, 8 klasė

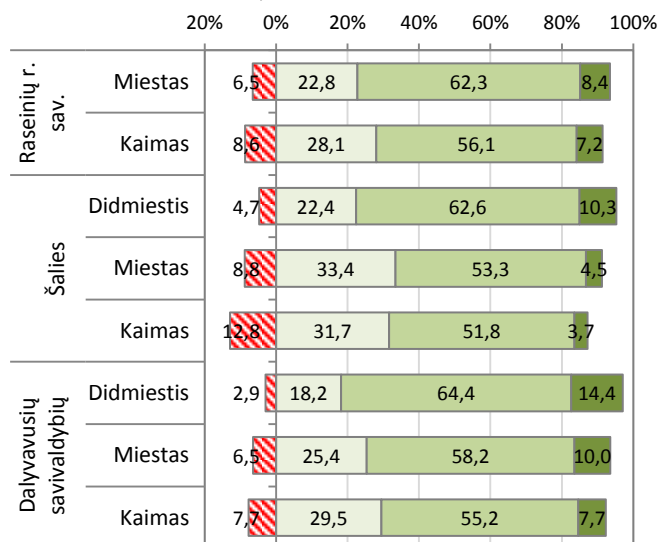
Rašymas, 8 klasė

Gamtos mokslai, 8 klasė

Socialiniai mokslai, 8 klasė

▨ Nepasiektas patenkinamas

▨ Patenkinamas

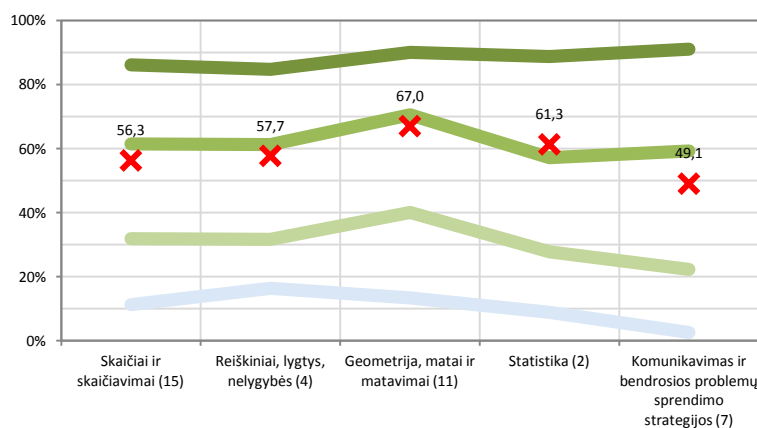
▨ Pagrindinis

▨ Aukštesnysis

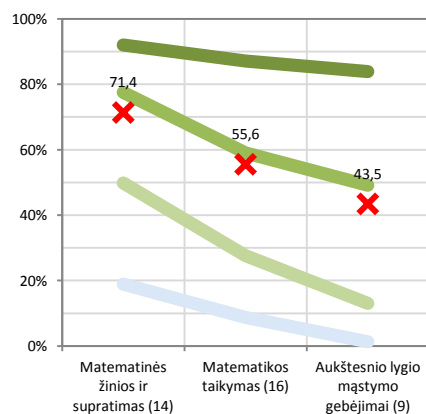
4. APIBENDRINTI SAVIVALDYBĖS MOKYKLŲ 4 IR 8 KLASĖS MOKINIŲ ST REZULTATAI PAGAL TESTUOJAMŲ DALYKŲ TURINIO ARBA KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ SRITIS (PROC.)

Diagramose pateikiami Savivaldybės 4 ir 8 klasės mokinių apibendrinti rezultatai pagal testuojamų dalykų turinio arba kognityvinių gebėjimų sritis. Horizontaliojoje ašyje nurodoma, kokios veiklos sritys ir kokie gebėjimai buvo vertinami (skliausteliuose nurodyta, kiek iš viso taškų buvo galima surinkti iš atitinkamos srities). Raseinių rajono savivaldybės rezultatas žymimas kryžiu ir parodo, kiek vidutiniškai Savivaldybės mokiniai surinko atitinkamos srities taškų (proc.). Rezultatų palyginimui, teikiami šalies vidutiniai skirtingų pasiekimų lygių mokinių rezultatai, kurie diagramoje žymimi skirtingų spalvų linijomis.

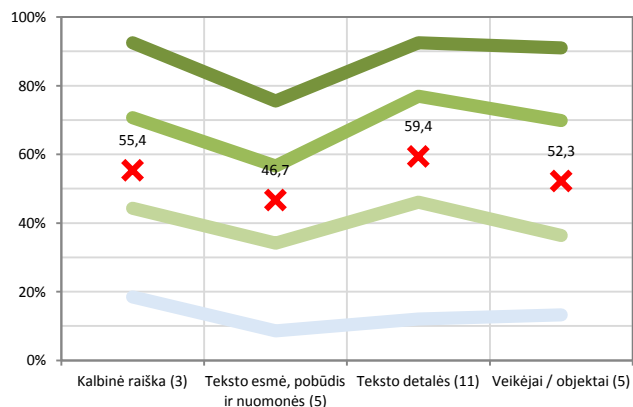
Matematika, 4 klasė Pagal turinio sritis

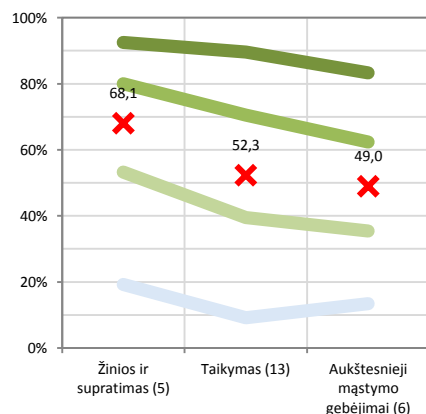
Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

Skaitymas, 4 klasė Pagal veiklos sritis

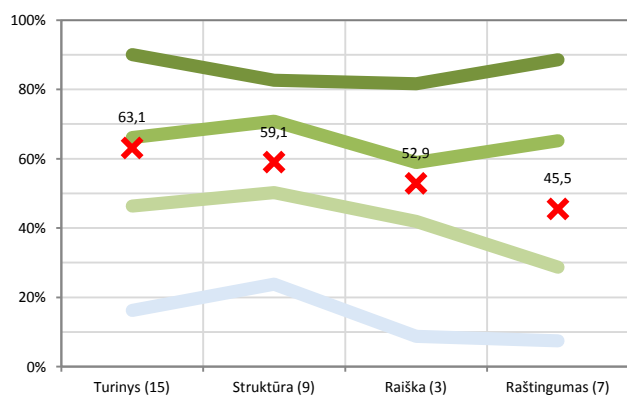

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

Rašymas, 4 klasė

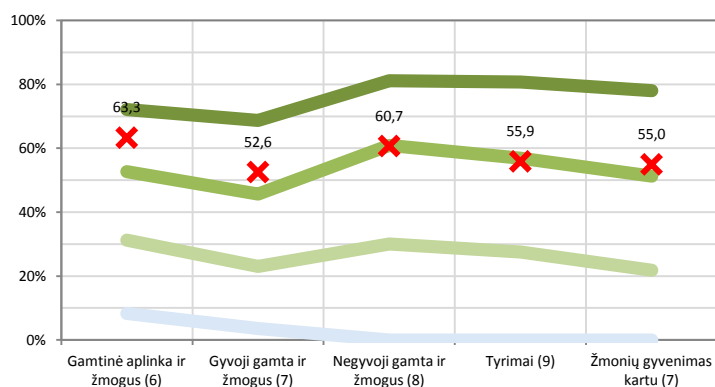
Pagal vertinimo kriterijus

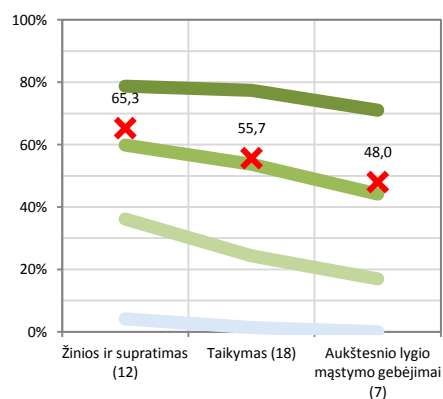
- Aukštesnio lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Pagrindinio lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Nepasiekto patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- ✗ Raseinių r. sav.

Pasaulio pažinimas, 4 klasė

Pagal veiklos sritis

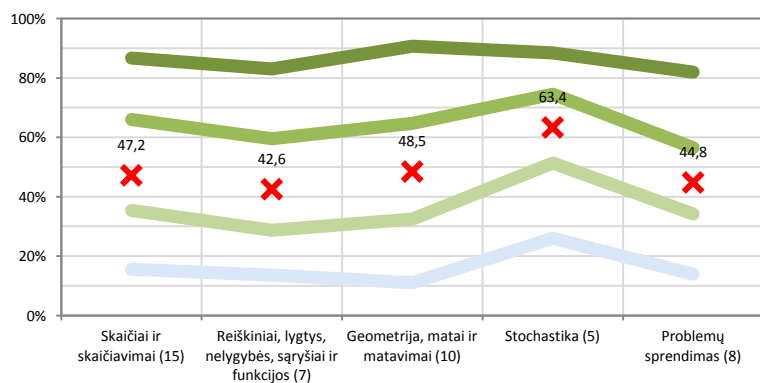

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

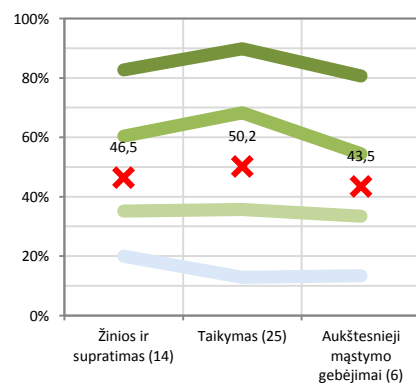

Matematika, 8 klasė

Pagal turinio sritis

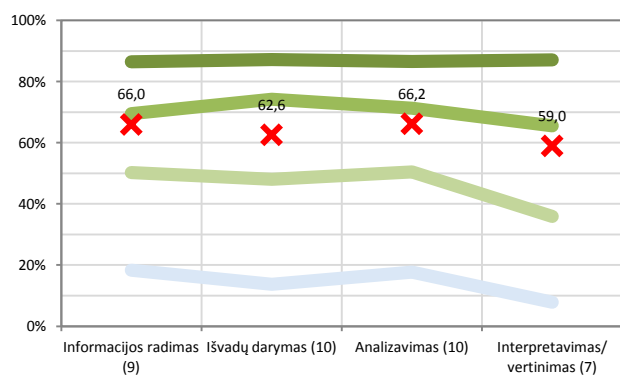

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

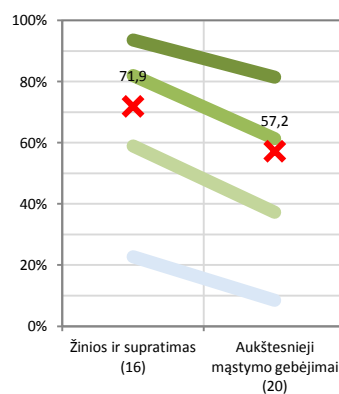

Skaitymas, 8 klasė

Pagal veiklos sritis

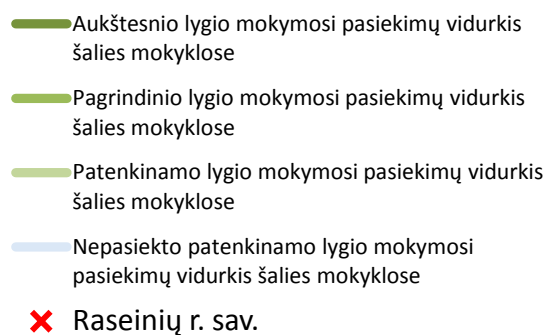
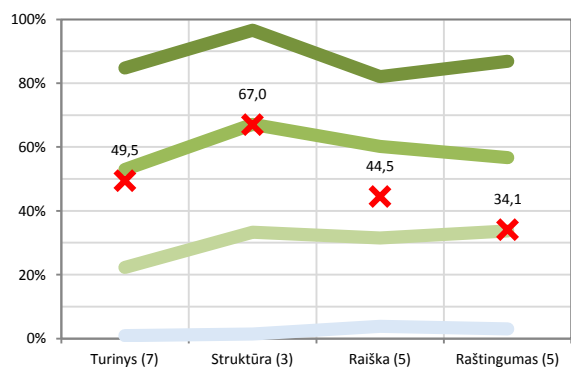

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

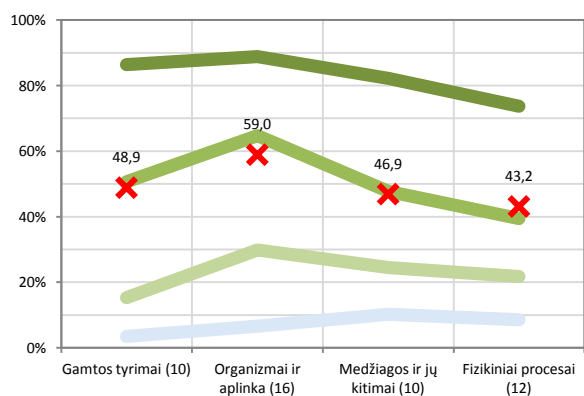
Rašymas, 8 klasė

Pagal vertinimo kriterijus

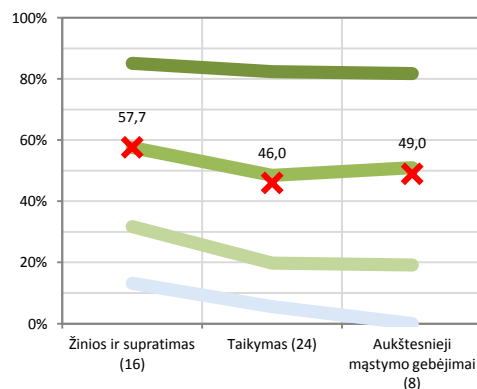

Gamtos mokslai, 8 klasė

Pagal veiklos sritis

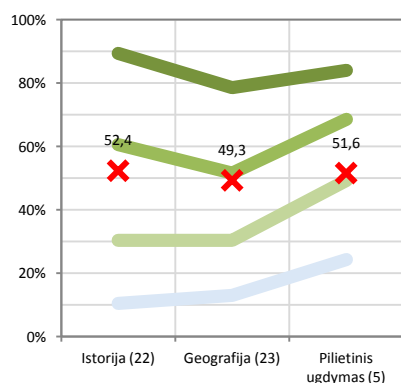

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

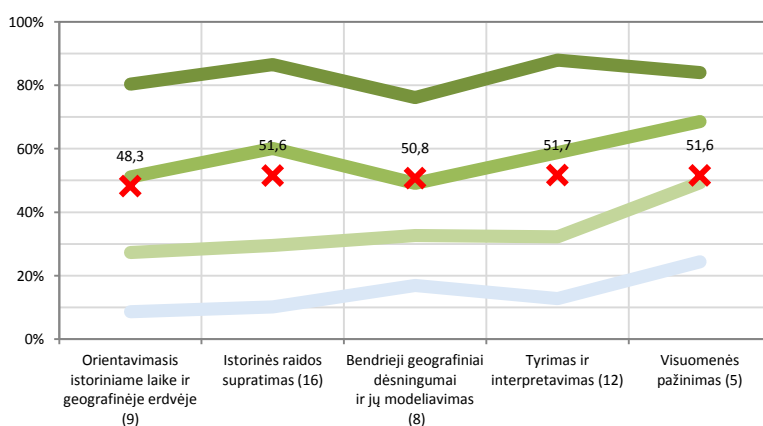

Socialiniai mokslai, 8 klasė

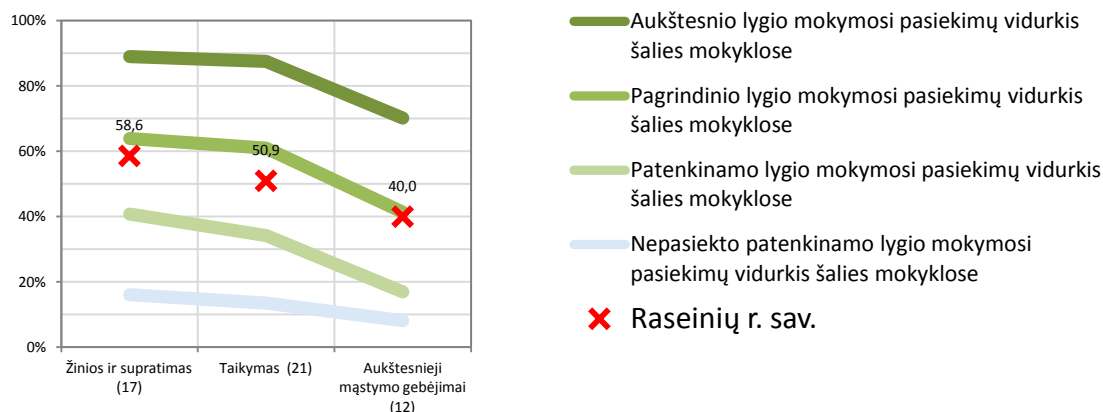
Pagal dalykines sritis

Pagal veiklos sritis

Pagal kognityvinių gebėjimų grupes

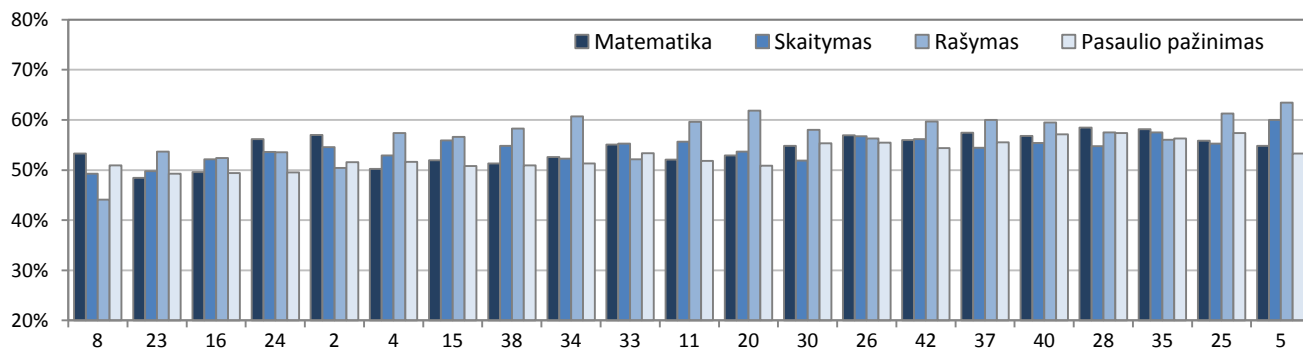

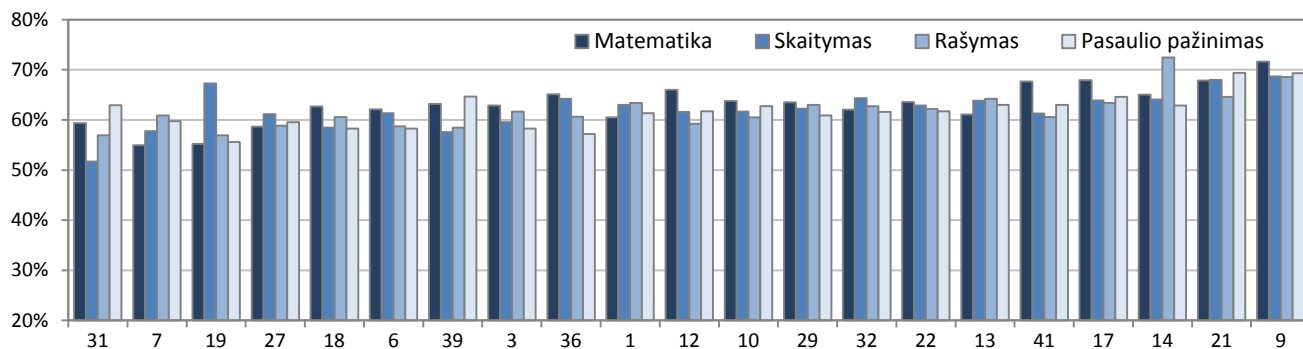
Kaip pavyzdį analizuodami **aštuntos klasės** mokinių **socialinių mokslų** pasiekimus pastebime, kad Raseinių rajono mokinių (pažymėta raudonu „X“ ženklu) iš *dalykinių sričių* geografijos žinios yra žemesnio lygmens (49,3 %) už istorijos (52,4 %) ir pilietinio ugdymo (51,6 %) žinias ir visi rodikliai yra žemesni už šalies pagrindinio lygio mokymosi pasiekimų vidurkius. Pagal *veiklos sritis* žemiausi rezultatai yra gebėjimas orientuotis istoriniame laike ir geografinėje erdvėje (48,3 %), tačiau šis rodiklis prilygsta šalies pagrindinio lygio mokymosi pasiekimų vidurkiui, tuo tarpu visuomenės pažinimo gebėjimų vidurkis nors ir yra aukštesnis – 51,6 % už gebėjimą orientuotis istoriniame laike ir geografinėje erdvėje, tačiau šalies mastu prilygsta tik patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkiui. Pagal *kognityvinių gebėjimų grupes* (žinios ir supratimas, žinių taikymas ir aukštesnieji mąstymo gebėjimai) iš daugelio dalykų pasiekimų žemiausi yra aukštesniųjų mąstymo gebėjimų rodikliai.

5. SAVIVALDYBIŲ 2015 M. ST PROCENTINIS RODIKLIS PAGAL MOKOMUOSIUS DALYKUS (PROC.)

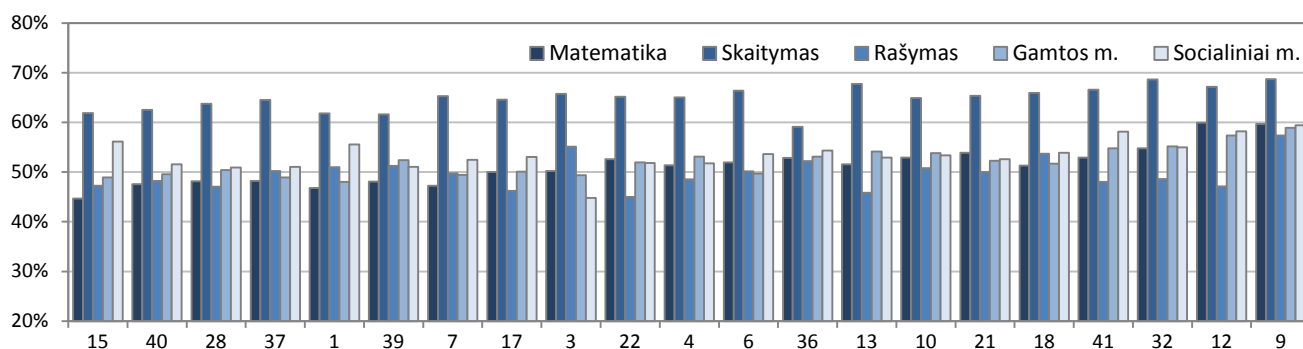
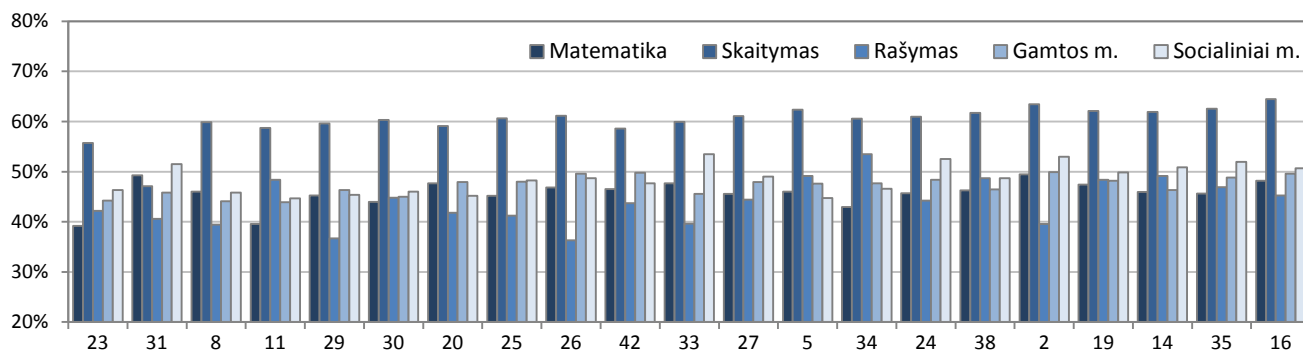
Raseinių r. savivaldybės kodas: 28

4 klasė

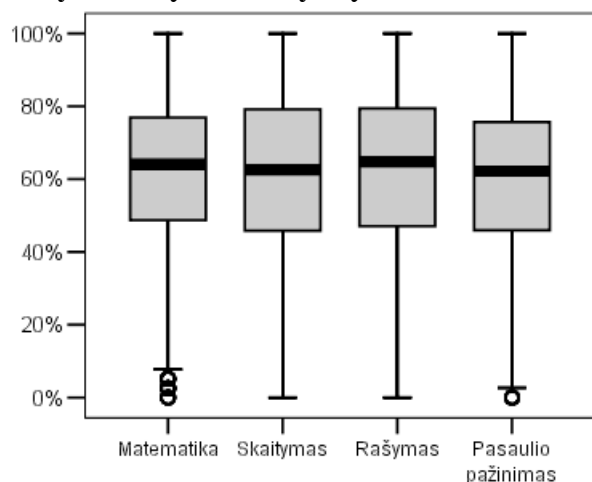
8 klasė

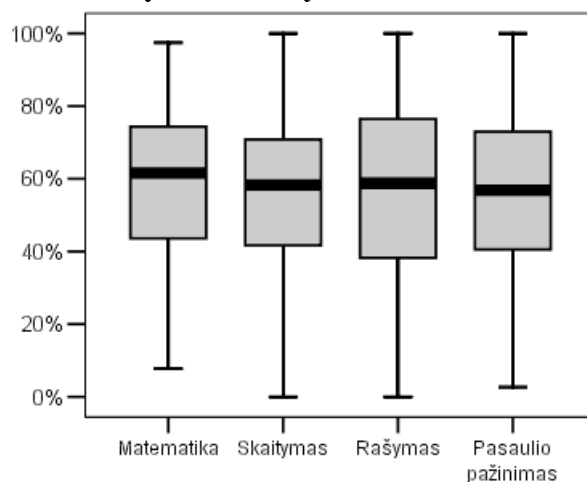
6. DALYVAVUSIŲ TYRIME SAVIVALDYBIŲ IR RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 4 IR 8 KLASĖS MOKINIŲ 2015 M. ST REZULTATŲ LYGINAMOSIOS ANALIZĖS STAČIAKAMPĖS DIAGRAMOS

Stačiakampėse diagramose pateikiamas mokinių procentinio rodiklio pasiskirstymas. Stačiakampio horizontaliosios kraštinės rodo rajono mokinių atitinkamo dalyko rezultatų vidurkio kraštinės ribas, o prailgintos linijos – pavienių mokinių pasiekimus procentine išraiška. Ilgesnis stačiakampis rodo mokinių žinių lygio įvairovę, pavyzdžiui, 4 ir 8 klasėse geresnių ir blogesnių rašymo rezultatų yra daugiau nei skaitymo rezultatų. Taip pat galime matyti, kad 8 klasės rašymo gerieji rezultatai prilygsta vidutiniams skaitymo rezultatams. Naudingas rajono rezultatų pasilyginimas su greta esančiais šalies mokyklų mokinių pasiekimų rezultatais.

Dalyvavusių savivaldybių 4 klasės rezultatai

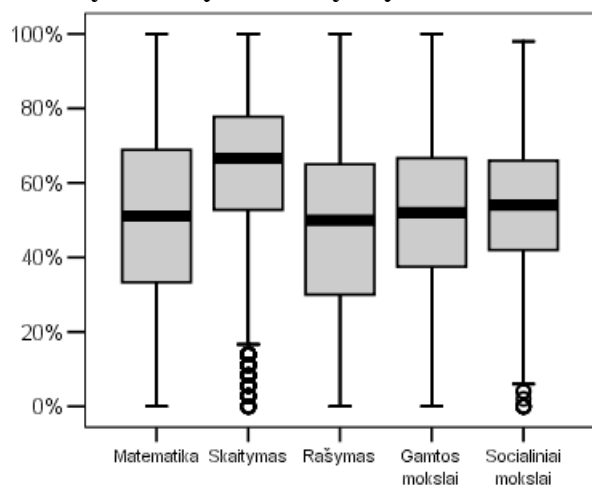

Raseinių r. savivaldybės 4 klasės rezultatai

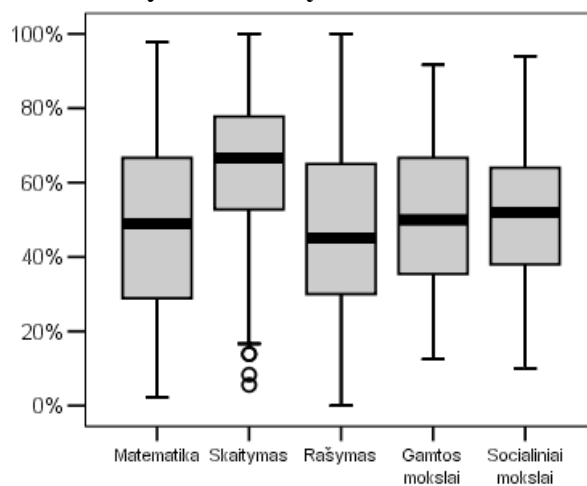

Savivaldybės pavadinimas: Raseinių r. sav.

Dalyvavusių savivaldybių 8 klasės rezultatai

Raseinių r. savivaldybės 8 klasės rezultatai

Savivaldybės pavadinimas: Raseinių r. sav.

7. APIBENDRINTA LYGINAMOJI INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBIŲ MOKYKLŲ SUKURIAMĄ VIDUTINĘ PRIDĖTINĘ VERTE

Mokyklų mokinių vidutinių rezultatų skirtumai (lyginant pagal mokyklos tipą arba urbanizacijos laipsnį) patys savaime neleidžia patikimai ir pagrįstai teigti apie tų mokyklų darbo kokybės skirtumus. Lietuvos nacionaliniai mokinių mokymosi pasiekimų tyrimai, kaip ir daugelyje kitų pasaulio kitų šalių atliekami mokymosi pasiekimų tyrimai, rodo, jog didelę dalį mokymosi pasiekimų skirtumų lemia mokinių namų aplinkos skirtumai, taip vadinamas mokinių socialinis ekonominis statusas (tėvų išsilavinimas, užimtumas, edukacinė aplinka namuose ir pan.). Nei švietimo sistema, nei mokykla negali daryti tiesioginės įtakos mokinių namų aplinkai, tačiau svarbus švietimo sistemos tikslas yra visiems mokiniams suteikti vienodas galimybes įgyti kokybišką išsilavinimą užtikrinant tinkamą ugdymo kokybę mokyklose. Vienas iš pasaulyje plačiai taikomų mokyklos darbo efektyvumo matų – mokyklų **sukuriamą**

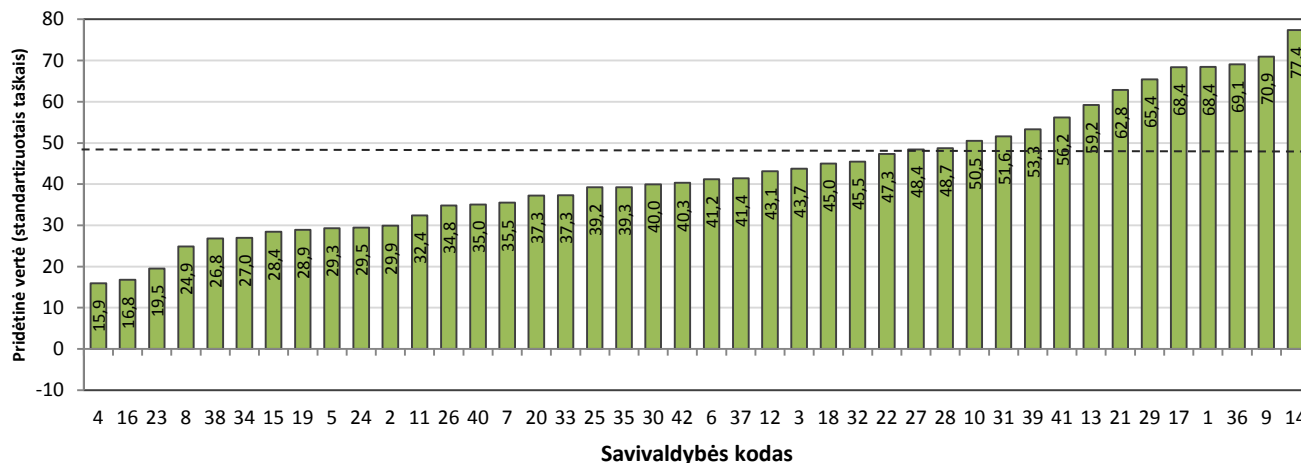
pridėtinė vertė, t.y., *tiesioginis vidutinis mokyklos indėlis į kiekvieno tos mokyklos mokinio mokymosi pasiekimus*, apskaičiuojamas *atsižvelgiant į skirtingas mokinių socialines ekonomines sąlygas namuose ir kai kurias asmenines mokinio savybes*. Pridėtinė vertė apskaičiuojama naudojantis mokinių užpildytų klausimynų duomenimis.

SAVIVALDYBIŲ MOKYKLŲ SUKURIAMOS PRIDĖTINĖS VERTĖS VIDURKIAI

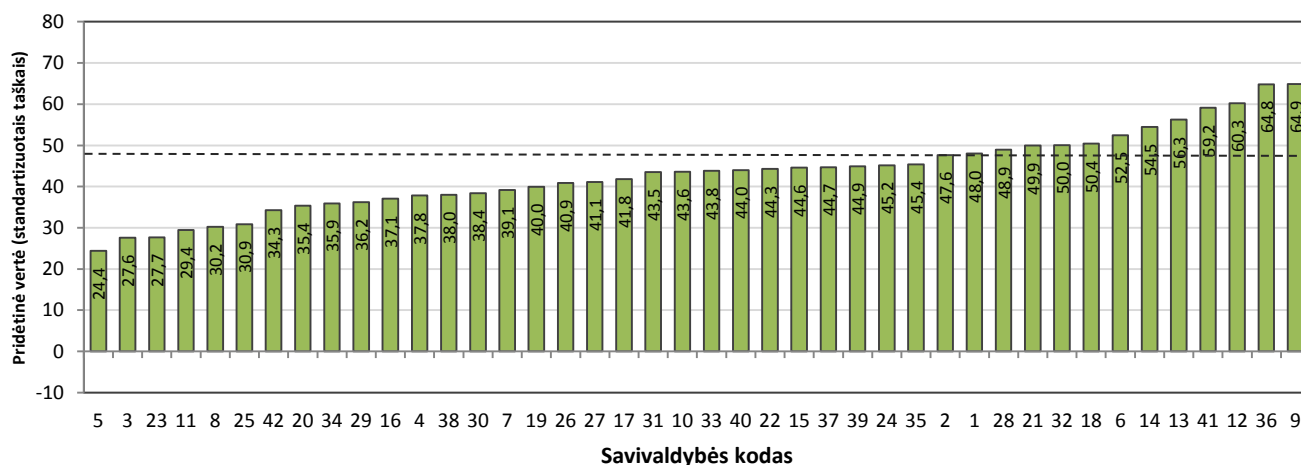
Raseinių r. sav. kodas: 28

Diagramose horizontalia punktyrine linija pažymėtas visų dalyvavusių 2015 m. ST savivaldybių mokyklų sukuriamos pridėtinės vertės vidurkis. Šalies mokyklų sukuriamą vidutinę pridėtinę vertę atitinka nulinė padala.

4 klasė

8 klasė

I Š V A D O S (vertinant standartizuotų testų rezultatus)

1. Ketvirtų ir aštuntų klasių aukštas pridėtinės vertės rodiklis (+ 0,6 ir + 0,7) rodo, kad mokyklų indėlis, palyginus su mokinio iš namų atsineštomis galimybėmis, yra gana rezultatyvus.
2. Tyrimų rezultatų vidurkiai neblogi, tačiau atskirų mokyklų kai kurių dalykų rezultatai negali tenkinti nei mokyklų, nei Savivaldybės, tad turime nuolat ieškoti ir diegti inovatyvius mokymosi metodus, kurti naujas ir veiksmingas mokymosi strategijas atsižvelgiant:
 - į aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymą;
 - į praktinį gebėjimų taikymą gyvenime;
 - mokinių įgūdžių formavimą spręsti problemas;
 - kūrybingumo, kritinio mąstymo, iniciatyvumo skatinimą;
 - sisteminį mokinio daromos pažangos stebėjimą ir fiksavimą;
 - atotrūkio tarp atskirų mokyklų mokinių pasiekimų ir tarp lyčių mažinimą.

I Š V A D O S (vertinant projektą „Standartizuotų testų taikymas savivaldybėse 2015 m.“)

1. Pasirengimas vykdyti standartizuotus testus vyko savanoriškai, visos mokyklos pateikė prašymus dalyvauti tyrime.
2. Testavimo procedūros visose mokyklose buvo atliktos laikantis nustatytos tvarkos.
3. Testus vertinę pedagogai įgijo labai didžiulės praktinės patirties.
4. Apie 50 % mokyklų testų rezultatai buvo artimi metiniams mokinių pažymių vidurkiams, tačiau kai kuriose mokyklose rezultatai buvo netikėti.
5. Informatyvūs ir aiškiai suformuoti profiliai padarė teigiamą įtaką mokinių mokymosi motyvacijai, turėjo didžiulę reikšmę mokyklai, dėstančiam mokytojui, mokiniui ir tėvams.
6. Atsirado galimybė remiantis tyrimais nusistatyti mokyklos stipriąsias ir silpnąsias veiklos sritis.
7. Visos mokyklos pasirengė mokyklos veiklos ir individualios mokinių pažangos gerinimo priemonių planus.

- 8. Labai teigiami mokyklų atsiliepimai apie Savivaldybės specialistų, Pedagoginės psichologinės tarnybos ir Raseinių švietimo centro atstovų sudarytos darbo grupės konsultacijas mokyklose dar labiau skatina Savivaldybės ir mokyklų bendradarbiavimą ugdymo tobulinimo srityje.**
- 9. Žengtas tik pirmas žingsnis, neišvengiamai reikia antrojo, kad būtų galima rezultatus analizuoti aukštesniame – patirties turinčių - lygmenyje.**

Norinčius paklausti, diskutuoti, teikti pasiūlymus kviečiame paskambinti arba parašyti laišką Raseinių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir socialinių reikalų departamento Švietimo, kultūros ir ugdymo skyriaus vyr. specialistui Jonui Tamošaičiui, tel.: 8 428 79592, el. p.: jonas.tamosaitis@raseiniai.lt